

Det usynlige teater

Af: Christina Krøll og Johanne Prahlf Steffensen, Teaterbilletter.dk

Venstres kulturordfører Michael Aastrup Jensen varslede i sidste uge et opgør med fordelingen af statsstøtten til landets teatre på baggrund af en opgørelse fra Kulturministeriet over forholdet mellem offentlig støtte, billetsalg og publikumstal. Der er vel ikke noget at sige til at en politiker reagerer på tal, der siger at landets 73 projektteatre sælger 573 billetter pr. mio. kr. i offentlig støtte, men at der har været 3.256 tilskuere pr. mio. kr. støtte til de selvsamme teatres forestillinger.

Giver de bare los med fri entré til familie og venner? Er der tale om gratis gadeteater i stor stil? Eller er der tale om en statistisk misforståelse og et generelt problem i opgørelsen af aktivitetsniveauet for dansk scenekunst?

De 73 projektteatre, som Kulturministeriets opgørelse pr. 8. maj med tal fra sæson 2012/13 dækker over, er vidt forskellige størrelser, hvilket Gitta Malling også gjorde opmærksom på i TIO's pressemeddelelse om samme emne den 15. maj, 'Fri teatrene for simpel markedstænkning'.

TIO fremhæver, at der er tale om scenekunstens vækstlag, og at støttekronerne til projektteatrene er støtte til udvikling af scenekunsten som sådan. Og det er korrekt for en del af projektteatrene. Men sagen er også den at en stor del af projektteatrene er børneteatre, der i allerhøjeste grad opfylder Kulturministerens nyligt fremlagte visioner om at bringe kunst og kultur i øjenhøjde med børn og unge, der hvor de befinder sig.

Forskel på at sælge billetter og forestillinger

Den åbenlyse forklaring på den store forskel på antal solgte billetter og antal tilskuere er netop at mange af projektteatrene kun i meget begrænset omfang sælger billetter – til gengæld sælger de forestillinger. De sælger deres forestillinger på turné til teaterforeninger, kulturhuse, skoler, gymnasier, biblioteker osv. For børneteaternes vedkommende ofte som lukkede forestillinger uden offentligt billetsalg – kun for den lokale skole, institution osv. Der er altså masser af publikum – men ikke en eneste solgt billet.

Når man dykker mere ned i indberetningerne til Danmarks Statistik bliver situationen endnu mere problematisk. I Kulturministeriets opgørelse retter Marianne Jelveds embedsfolk helt korrekt opmærksomheden mod fejlkilder, og tager de nødvendige forbehold i den forbindelse. Konstruktionen af publikums- og billetsalgsindberetningerne til Danmarks Statistik er nemlig skruet sammen på en måde som nødvendigvis må give fejl, fordi det er de mindre producenter selv, der KAN, og ikke SKAL angive publikumstal på deres solgte forestillinger til

teaterforeninger, kulturhuse, skoler og institutioner. Et publikumstal der i øvrigt ofte må bygge på formodninger. Det ville være mere naturligt, hvis det var en opgave for den pågældende arrangør, som har de valide tal, at indberette turnesalget. Dermed ville de sidste støtteformer, nemlig refusionsordningen, den resterende del af formidlingsordningen og garantiordningen også komme i spil, så det totale billede af aktivitetsniveauet for dansk scenekunst kan tegne sig.

Synliggørelse gennem Tereba

Hos Teaterbilletter.dk er vi særligt opmærksomme på denne problematik, fordi vi med Tereba er helt i front med at indsamle, validere og bearbejde data om dansk teater. Tereba er brugerdrevet på den måde at alle producenter og arrangører af professionelt teater indtaster oplysninger om deres produktioner og arrangementer – altså spilleperioder og enkeltopførelser. Med indtastningerne i Tereba synliggøres produktioner til turnésalg og arrangementer med offentligt billetsalg via henholdsvis scenen.dk/produktionssiden og scenen.dk. En unik synliggørelse af dansk teater, som er støttet af Kulturstyrelsen.

Endnu vigtigere er det næste store skridt i udviklingen af de websites, der synliggør data fra Tereba, nemlig scenekunstarkiv.dk. Scenekunstarkiv.dk har overtaget teaterårbøgernes funktion som dokumentation af dansk scenekunst, men med digitaliseringen åbner helt nye dimensioner sig bl.a. med mulighed for at skabe valid statistik for dansk scenekunst. Version 2 af scenekunstarkiv.dk er nu undervejs med markante udvidelser både af data og søgemuligheder. Desuden arbejdes der på at skabe en struktur for en fælles billetindberetning og på at kategorier og definitioner lægger sig op ad Danmarks Statistik. Formålet er ikke kun at gøre scenekunstens data og historik mere tilgængelige, men også at forbedre det statistiske grundlag, som f.eks. bruges som baggrund for politiske beslutninger.

Michael Aastrup Jensens reaktion på tallene fra Kulturministeriet er helt forståelig – og demonstrerer med al tydelighed, hvor vigtigt det er, at aktivitetsniveauet synliggøres og anskueliggøres. Ellers bliver en stor del af dansk teater usynlig i kulturpolitisk sammenhæng.